

การแห่ พระ ศาสนโสภณ

ไปอยู่วัด ราชประดิษฐ

ด้วย วัดราชประดิษฐ สถิตยัมหา สัมมาราม
ซึ่ง สัมเด็จพระสังฆราช สถิตยัมเป็น เจ้าอาวาส
อยู่นั้น เมื่อ สัมเด็จพระสังฆราช ขึ้น พระชนม์
แล้ว ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระ
ศาสนโสภณ เมื่อยังเป็นพระธรรมไตรโลกยนั้นเป็น
เจ้าอาวาส ขึ้นไป แต่เพราะ พระ ศพ สัมเด็จพระ
สังฆราช ยัง ประดิษฐาน อยู่ ที่ วัด ราชประดิษฐ
พระ ศาสนโสภณ จึง ยัง หา ได้ มา กรอง วัด ไม่
เมื่อ ได้ พระราชทานเพลิง สัมเด็จพระสังฆราช
แล้ว เป็น เวลา ที่ สัมควร จะ ให้ พระ ศาสน
โสภณ มาสถิตยัมวัด ราช ประดิษฐ จึง ทรง
บริจาค พระราชทรัพย์ พระราชทาน ให้ ซ่อม
แซม กุฏิ สัมเด็จพระสังฆราช ซึ่ง พระ ศาสน
โสภณ จะ มา อยู่ ให้ หมดจดงงาม กับ ทั้ง มี
เครื่องแต่งกุฎีตาม สัมควร เมื่อ เสร็จ แล้ว จึง ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ กำหนด วัน
แห่ พระ ศาสนโสภณ มา อยู่วัด ราชประดิษฐ
ในวันที่ ๒๖ เมษายน วันโกสินทรศก ๑๒๐
วันที่ ๒๕ เมษายน เวลาบ่ายเจ้าพนักงาน
นิมนต์ พระสังฆ ๑๐ รูป เจริญ พระพุทธมนต์
ที่ กุฏิ วัด ราช ประดิษฐ ซึ่ง พระ ศาสนโสภณ
จะ ไป อยู่ นั้น
รุ่ง ขึ้น วันที่ ๒๖ เวลาเช้า พระสังฆที่เจริญ
พระพุทธมนต์ รับ พระราชทาน ฉันทน์ มี สิ่ง ของ
เครื่อง ไทย ธรรม ตาม สัมควร
ครั้น เวลาบ่ายเจ้าพนักงาน ได้ จัด คั้ง กระบวน
เรือ แห่ พระ ศาสนโสภณ แต่ ทำวัด พิไชยญาติ

การแห่ กระบวนแห่มีเรือตั้งคู่หนึ่งเรือศรีดำ
หรับประดิษฐาน พระพุทธรูปแด่พระธรรม ๑
เรือ ม่านทอง แย่ง พระศาสนโสภณ ๑ เรือ ม่าน
ดาวกระจาย สำหรับ พระครูถนายนุกรม
เปรียญ ๑ รวมเรือ ๕ ลำด้วยกัน นอกจากนี้
นี้ก็มีเรือราษฎรช่วยแห่ เวลาบ่าย ๒ โมงเศษ
พระ ศาสนโสภณแด่พระครูปลัด ๑ พระครู
คู่สุด ๑ เปรียญ ๑ รวม ๖ รูป ได้ ออก
จาก วัด พิไชยญาติ การแห่ ลงสู่เรือแห่ เจ้า
พนักงาน ได้เดินเรือ แห่ พระ ศาสนโสภณ ออก
จาก ทำวัดไป ตามลำคลอง ออกแม่น้ำเจ้า
พระยาข้ามฟากมาหยุด กระบวนเรือที่ท่าหน้า
ถนน อัมพวงค์ แล้วจัดเป็น กระบวนรถต่อไป
กระบวนนำมีทหารม้าแล้วถึง กระบวนรถ มีรถ
พระพุทธรูปแด่พระธรรมนำ ๑ รถพระศาสน
โสภณ ๑ รถพระครูถนายนุกรมเปรียญ ๒
กับรถพระราชาคณะ พระครูถนายนุกรมเปรียญอันดับ
ที่ มาส่ง อีกหลายรถ เดิน กระบวนรถแต่ถนน
อัมพวงค์ข้ามสะพานวิมกำแพงพระนครไป
ตามถนนสนามไชย เลี้ยวลงถนนสุราษฎร์
ถึงวัดราชประดิษฐพระศาสนโสภณ แด่ถนายนุกรม
เปรียญ ได้เข้าไปนมัสการพระ ในพระ
วิหารแล้วขึ้นกุฏิ มีพระสังฆสุดชยันโต รับ
พระสังฆเถรานุเถรมาส่งเป็นอันมาก ที่มาใน
กระบวนแห่บ้างมาที่วัดบ้างมีพระเจ้าน้องยาเธอ
กรมหมื่นวชิรญาณวโรรสเป็นประธาน
ครั้นเวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดย
รถพระที่นั่ง แล่พัดมโหรีสวนดุสิต พร้อมด้วย
กระบวนทหารราชองครักษ์มหาดเล็ก แห่นำ

ตามเสด็จ ไปยัง วัดราชประดิษฐาน เสด็จ พระ
 ราชดำเนิน ประทับ พระวิหาร หลวง ใน ที่นี้
 มี พระเจ้า น้อง ยาเชก กรมหมื่น วชิรญาณ
 วโรรส พระสาสนโสภณ พระอวัจจนา
 มุสิขณัรรับเสด็จ มี พระราชดำรัสด้วย แล้ว
 ทรง จุท เทียน นมัสการ พระพุทธรูป ต่าง ๆ ใน
 พระวิหาร แล้ว เสด็จ ออกจาก พระวิหาร ไป
 ทรง จุท เทียน นมัสการ พระบรมรูป พระบาท
 สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่ง ประดิษฐาน
 อยู่ใน ปราสาท ข้าง พระวิหาร ด้าน ทวัน ตก
 แล้วเสด็จ ไปทรง จุท เทียน บูชา ที่บรรพช พระอังคาร
 สมเด็จพระสังฆราช ใน พระปราง หลังพระ
 เสด็จแล้ว เสด็จ กลับไป ประทับ ที่กุฎีที่ พระสาสน
 โสภณจะ อยู่ นั้น ใน ที่นี้ มี พระสาสนโสภณ
 แด พระครู ภูพานาเปรียญ ได้ นั่ง ที่รับเสด็จ อยู่
 พริ้ม แต่ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว
 ทรง ประเคน ไตร แด เครื่อง บริหาร ขึ้น กุฎี แก่
 พระสาสนโสภณ พระครู ภูพานาเปรียญ แล้ว
 ได้ พระราชทาน บัญจัญมูต ราคา ๕๐๐ บาท
 แก่ พระสาสนโสภณแล้ว ประทับ มี พระราชดำรัส
 ด้วย พระสังฆตาม สมควร แล้ว พระสาสน
 โสภณ ถวาย อนุโมทนา วิหาร ทาน คาถา แด
 ถวาย อศิเรกแล้ว เสด็จ ขึ้นไป ประทับ บนกุฎีสูง
 ซึ่งตั้ง อยู่ ด้าน ทวัน ออก ครัดกับ พระสาสน
 โสภณ พอ สมควร แล้ว เสด็จ กลับ ทรง รถ
 พระที่นั่ง กลับ พลับพลา ส่วน ดุสิต เวลาค่ำเศษ
 เป็น เสร็จ การ แต่ เहांนี้

พระ ราช ทาน สัญญาบัตร ขุนนาง

วันที่ ๒๕ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐
 ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระ ราชทาน

สัญญาบัตร ขุนนาง ตั้ง มี ราย นาม แจ่ง ค้อ ไปนี้
 ให้ ขุน อินทรรักษา เป็น หลวงราชโยธาเทพ
 เจ้า กรมช่าง ทหาร ใน ซ้าย ถือ ศักดินา ๑๖๐๐

ให้ ขุน บรรณภรณ์ โกศล เป็น หลวง อนุรักษ
 ภูเบศร์ มี ตำแหน่ง ราชการ ใน กระทรวง มหาด ไทย
 ถือ ศักดินา ๘๐๐

ให้ พระ สัจ พันธุ์ศรี เป็น พระ บริบาทบพตดิษฐ์
 ว่าง ว่าง กำกับ ราชการ เมือง พระ พุท บาท
 ถือ ศักดินา ๓๐๐๐

ให้ หลวง อุปฮารณนิคม กิจ เป็น หลวง สัจ
 พันธุ์ศรี ศรีรัตน ไพร วัน เจริญสันคาม วาดิน พ
 คุกหา พนมโชดณ ผู้ว่า ราชการ เมือง พระ พุท
 บาท ชั้นเมือง สระบุรี ถือ ศักดินา ๓๐๐๐

ให้ นาย ด้ เป็น หลวง พัฒนกิจ วิจาร์ณ
 ตำแหน่ง กรม การ ใน กอง ข้ำ หลวง เทศาภิบาล
 มณฑลกรุงเก่า ถือ ศักดินา ๓๐๐๐

วันที่ ๒๗ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐
 ให้ เลื่อน พระบรมบาท บำรุง เป็น พระ ยา
 บรมบาท บำรุง มี ตำแหน่ง ราชการ ใน กรม
 มหาด เหล็ก ถือ ศักดินา ๑๖๐๐

วันที่ ๒๘ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐
 ให้ เลื่อน ขุน หาญ หักริบ เป็น หลวง หาญ
 หักริบ มี ตำแหน่ง ราชการ ใน กรม ทหาร เรือ
 ถือ ศักดินา ๖๐๐

ให้ นาย หมัด ต้น หน เป็น หลวง สาคฤษทศ
 วิไชย มี ตำแหน่ง ราชการ ใน กรม ทหาร เรือ
 ถือ ศักดินา ๖๐๐

ให้ นาย เขี้ยะ เป็น ขุนธานี ขนากร มี
 ตำแหน่ง ราชการ ใน กรม สรรพากร นอก
 ถือ ศักดินา ๕๐๐